

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: S. Bleșceaga
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Craiu, L. Popova, M. Guzun

Dosarul nr. 2ra-2095/14

DECIZIE

03 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Nicolae Clima,
Tatiana Vieru, Ion Corolevschi,
Sveatoslav Moldovan, Ion Druță

examinând recursul declarat de Tcaci Vitalii,
în cauza civilă la cererea lui Tcaci Vitalii împotriva lui Graur Zaharia,
intervenient accesoriu CCL nr. 299 cu privire la repararea prejudiciului material,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014, prin care a
fost casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013
și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 06 februarie 2013, Tcaci Vitalii s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Graur Zaharia, intervenient accesoriu CCL nr. 299, cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este proprietar al apartamentului nr. 2, str. Ismail 100, mun. Chișinău, în același imobil cu pîrîtul Graur Zaharia. La 27 august 2012, pîrîtul din cauză că nu a izolat corect țevile, în punctul de unire s-a produs o fisură în urma căreia s-a declanșat o scurgere de apă la etajul 2 și 3.

În urma acestui incident, a fost inundat apartamentul său și a locatarilor de la etajul I, remedierile inundării au fost estimate la 10341,78 lei. A solicitat reclamantul Tcaci Vitalii încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 10341,78 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013 acțiunea a fost admisă integral, s-a încasat din contul lui Graur Zaharia în beneficiul lui Tcaci Vitalii suma de 10 556,60 lei, dintre care suma de 10 341 lei 78 bani cu titlu de prejudiciu material și suma de 214 lei cheltuielile de judecată;

s-a încasat taxa de stat în beneficiul statului suma de 150 lei, care nu a fost achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 a fost admis apelul declarat de Graur Zaharia, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care, acțiunea înaintată de Tcaci Vitalii a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 31 martie 2014, în termenul prevăzut de lege, Tcaci Vitalii a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, bazată pe aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea arbitrară a probelor care demonstrează vinovăția intimatului la producerea prejudiciului în urma scurgerii prin țeava de canalizare, și anume pct. 18 și 20 a Regulamentului cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 656 din 27 mai 2002, cât și prevederile art. 315 alin. (6) Cod Civil al RM.

La 25 iunie 2014, Graur Zaharia a prezentat referință pe marginea recursului, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 august 2014, recursul a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezenta părților.

Examinând motivele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe”*.

Conform art. 117 alin. (1) și (2) CPC al RM *„Probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.”*

Conform art. 130 alin. (1), (2) și (3) CPC al RM „*Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.*”

Decizia instanței de apel, prin care a fost casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural fiind dată o apreciere eronată a probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată ilegală și neîntemeiată, urmând a fi casată și menținută hotărârea primei instanțe.

Conform art. 1398 alin. (1) Cod Civil al RM „*Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție, este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.*”

Conform art. 1413 Cod Civil al RM „*Dacă prejudiciul s-a produs prin faptul că din construcție a căzut ori a curs ceva, răspunde persoana care are construcția în posesiune. Această regulă nu se aplică în cazul în care prejudiciul s-a produs prin forță majoră ori din vina celui prejudiciat.*”

În acest context legal, Colegiul menționează că pentru survenirea răspunderii civile delictuale este necesar de a fi întrunite un șir de condiții după cum urmează: să existe și să se constate cauzarea prejudiciului nemijlocit, să existe și să se constate fapta ilicită, să existe și să se constate raportul causal dintre faptă și prejudiciu, și ultima condiție este existența vinovăției la săvârșirea faptei ilicite. Acestea fiind condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul reține că prin prisma tuturor probelor anexate la materialele dosarului, atât prima instanță cât și instanța de apel, justificat a constatat existența certă a faptei ilicite, aceasta fiind inacțiunea în urma depistării defecțiunii țevii de canalizare, existența certă a prejudiciului și anume urmările inundației cât și raportul causal dintre faptă și prejudiciu. Colegiul mai menționează că circumstanțele și faptele respective au fost confirmate de toți participanții la proces.

Cu referire la a patra componentă necesară de a fi întrunită pentru survenirea răspunderii civile delictuale, și anume existența vinovăției raportată la intimatul Graur Zaharia, Colegiul reține că de către instanța de apel eronat s-a constatat nevinovăția acestuia cu referire la inacțiunea în urma depistării defecțiunii țevii de canalizare, din următoarele considerente:

Faptul inundațiilor în apartamentul nr. 2 de pe str. Ismail 100, mun. Chișinău, a fost stabilit de către comisia din cadrul CCL 299 și certificat prin actul CCL 299 din 27 august 2012 (f.d. 17-18) și prin planșele fotografice anexate la materialele dosarului (f.d. 15-16). Prin actul respectiv, întocmit de către comisia în componența președintelui CCL 131, președintele cărmuirii, cu prezența proprietarului și chiriașului, cu ieșire la fața locului, s-a constatat că în apartamentul nr. 9 are loc o scurgere lângă țeava de canalizare, în locurile de îmbinare a coloanei de canalizare (nodurilor de canalizare), care ulterior se scurge la etajul doi și întâi. În apartamentul nr. 2, ce aparține recurentului, prin același act, s-a constatat că podul era umed lângă țeava de canalizare.

Colegiul reține că consecințele și evaluarea daunei cauzate prin aceste inundații au fost constatate prin Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 972 din 14 decembrie 2012 (f.d. 88-16), despre a cărei efectuare intimatul a fost înștiințat prin telegramă (f.d. 21).

Prin concluzia specialistului s-a constatat că, inundarea ap. 2 s-a produs din apartamentul cu un nivel mai sus, adică din ap. 9 al imobilului 100, str. Ismail, mun. Chișinău, proprietar al căruia este intimatul Graur Zahar. Astfel din circumstanțele respective s-a constatat raportul de cauzalitate dintre faptă (inacțiune neglijentă) și prejudiciu (daunele cauzate).

Colegiul reține că prima instanță întemeiat a constatat că vina pârâtului-Graur Zaharia în producerea inundațiilor se manifestă prin neglijența față de proprietatea sa fiind ignorate pct. 18 și 20 a Regulamentului cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 656 din 27 mai 2002, cât și prevederile art. 315 alin. (6) Cod Civil al RM, potrivit cărora proprietarul este obligat să întrețină bunul ce-i aparține dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 1416 al. (1) Cod civil, instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțe. Ea va lua hotărâre diferită de cererea păgubitului numai din motive întemeiate.

În acest context legal, Colegiul reține că prima instanță justificat și legal a dispus încasarea de la Graur Zaharia în contul lui Tcaci Vitalii prejudiciul material cauzat ca rezultat al inundării apartamentului, în sumă de 10 341,78 lei, în temeiul Raportului de constatare tehnico - științifică nr. 972 din 14 februarie 2012.

Conform art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul reține că prima instanță corect a constatat că reclamantul a achitat taxa de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată în sumă de 160 lei, concomitent, reclamantul a suportat cheltuieli pentru expedierea telegramelor și a scrisorilor recomandate în adresa pârâtului în sumă de 214 lei, aceste cheltuieli urmând a fi încasate din contul intimatului cu titlu de cheltuieli de judecată. La fel, de la intimatul Graur Zaharia în beneficiul statului va fi încasată taxa de stat în sumă de 150 lei, care nu a fost achitată integral de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 82 CPC, „Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii”.

Referitor la solicitarea recurentului privind compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul menționează că urmează a fi încasate din contul intimatului Graur Zaharia în beneficiul recurentului Tcaci Vitalii cu titlu de cheltuieli de judecată, taxa de stat achitată la depunerea recursului în mărime de 150 lei (f.d. 96).

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1200 lei conform bunului de plată seria WL nr. 292970 (f.d. 104) emis în baza mandatului seria MA nr. 0167496 (f.d. 95), Colegiul le reține ca fiind nerezonabile, prin urmare, Colegiul consideră rezonabil de a încasa din contul intimatului Graur Zaharia în beneficiul recurentului Tcaci Vitalii, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 600 lei.

Referitor la cheltuielile legate de efectuarea expertizei, confirmate prin bonul de plată anexat la cererea de recurs, Colegiul menționează că legislația procesual-civilă, prin prisma art. 442 alin. (1) CPC, nu permite administrarea a noi dovezi de către instanța de recurs. Prin urmare, deși raportul de expertiză nr. 972 din 14 decembrie 2012 a constituit obiectul cercetării de către instanțele inferioare, Tcaci Vitali nu a prezentat instanțelor inferioare careva probe ce ar demonstra cheltuielile legate de efectuarea expertizei menționate. Astfel, reieșind din considerentul că proba respectivă nu a fost prezentată de către recurent instanțelor inferioare, instanța de recurs se află în imposibilitate de a se expune pe marginea acesteia.

Având în vedere cele expuse mai sus, decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 este ilegală, fiind adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept și urmează a fi casată. Totodată se menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013 fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție .

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Tcaci Vitalii.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 și se

menține hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013 adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tcaci Vitalii împotriva lui Graur Zaharia, intervenient accesoriu CCL nr. 299 cu privire la repararea prejudiciului material.

Se încasează din contul lui Graur Zaharia în beneficiul lui Tcaci Vitalii taxa de stat achitată la depunerea recursului în mărime de 150 lei (o sută cinci zeci) lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 600 (șase sute) lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecător

Nicolae Clima

Judecătorii

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță